

Útbúgvingarprofilur: (17-05-16)

Lýsing av útbúgving

Master í fólkaheilsu (MSc)

Master of Science in Public Health

SLAG AV ÚTBÚGVING OG ÁRAMÁL	Heilsuvísindalig masterútbúgving ('single degree') (120 ECTS).
ÚTBÚGVINGARSTOVNUR/-AR	Fróðskaparsetur Føroya, Megindeildin fyri náttúruvísindi og heilsuvísindi, Súkrarøktarfrøðideildin, Tórshavn, Føroyar.
STOVNUR, IÐ GÓÐKENNIR ÚTBÚGVINGAR	Mentamálaráðið.
TÍÐARBIL, VÍST VERÐUR TIL	2016
STIG	Master, '2nd cycle' sambært 'Qualifications Framework' fyri 'European Higher Education Area (EHEA)'; sambært 'European Qualification Framework (EQF)' fyri 'Lifelong Learning (LLL): Level 7'.

A	ENDAMÁL
	Endamálið við masterútbúgvingini í fólkaheilsu er at geva starvsfólki í primeru og sekunderu heilsu- og almanna tænastríki í Føroyum færleika at greina og menna egið fakøki. Við útbúgvingini fáa lesandi vitan og færleika at arbeiða sjálvstøðugt og á tvørfakligum og á tvørvísindaligum grundarlagi at røkja serligar og torgreiddar uppgávur í heilsu-, almenna og privata geiranum við atliti at heilsu.

B	EYÐKENNI
1	GREIN(AR) / EVNISØKI Fólkaheilsa fevnir um heilsu og sjúku sæð frá einum samfelagsperspektivi og hevur fokus bæði á tørvin hjá einstaka menniskjanum, ið tørvar hjálp ella stuðul til at endurvinna ella varðveita heilsuna, og á útsettar bólkar í samfelagnum. Av tí at fólkaheilsufrøðin er tvørfaklig fevnir hon um fleiri ymiskar disiplinir, og samspælið millum hesar er í fokus. Meginreininir eru: tjóða og altjóða gransking innan heilsu; samfelagsviðurskipti og heilsa; endurmenning og heilsa; heilsunámsfrøði, fyribyrging og heilsufremjan; vísindaástøði og háttalagsfrøði er gjøgnumgangandi grein í útbúgvingini (15:15:15:15:40).
2	ALMENNUR / SERØKIS DENTUR Almennur dentur verður lagdur á tvørfakligheit og spurdómsstýrdar tilgongdir, umframt kritiska stødutakan. Serøkisdentur er á heilsugransking úr hugvísindaligum, samfelagsligum og náttúruvísindaligum sjónarhorni, til dømis gransking í sjúkrarøkt, fólkaheilsu, patientologi, psykiatri, gerontologi.
3	KÓS Akademisk útbúgving, nýtslustýrd. Masterútbúgvingin í fólkaheilsu er granskingargrunndað, tvørvísindalig og í ávísan mun verkliga stýrd, t.e. leggur áherslu á sínámillum ávirkan millum brúk av vísindaligum ástøði, háttaløg og spurdómsgrundað verkætlanararbeiði.
4	SERLIG EYÐKENNI Masterútbúgvingin í fólkaheilsu hevur sum serligt eyðkenni eitt felags fakligt grundstøði á tvørvísindaliga økinum fólkaheilsuvísindi, ið við valfríum eindum ger tað møguligt hjá tí lesandi at skapa sær egnan fakligan profil. Tvørvísindaliga tilgongdin merkir, at dentur er á ástøðilig og háttalagsfrøðilig innlit frá fleiri heilsu-, hugvísinda- og samfelagsvísindaligum traditiónum. Haraftrat er serligt eyðkenni, at áherðsla verður lögð á Føroyar sum 'small-scale society'. Flestu skeið verða útboðin á føroyskum, men undirvísing og próvtøkur á enskum og norrønum málum kunnu eisini koma fyri. Gjærligt er at lesa bæði fulla tíð og parttíð.

C		STARVSMØGULEIKAR OG FRAMHALDSÚTBÚGVING
1	STARVSMØGULEIKAR	Útbúgvingin gefur færleikar til störv í primera og sekundera geiranum, sum krevja greinandi, fakligan færleika á masterstigi, t.d. leiðandi störv við serligum atlitum at menning og samskipan av heilsutiltökum bæði á primera og sekundera heilsuøkinum, starvsfólkamenning og menning av heilsuverkinum sum útbúgvingarstað.
2	FRAMHALDSÚTBÚGVING	Útbúgvingin kann geva møguleika til víðari lestur á ph.d.-stigi ('Third Cycle Programmes').

D		ÚTBÚGVINGARHÁTTUR
1	ARBEIÐSLAG Í SAMBANDI VIÐ LÆRU- OG UNDIRVÍSING	Dentur verður lagdur á aktiva/interaktiva læring við eini samanseting av fyrilestrum og kjak í plenum, bólkabeirði og framløgur og spurdómsgrundað verkætlanarbeirði bæði í bólkum og sum einstaklingaavrik.
2	PRÓVTØKUHÆTTIR	Skrivligar uppgávur við ella uttan munnligari verju, skrivlig próvtøka, munnlig próvtøka. Serritgerðin verður vard munnliga. Javnt býti millum innanhýsis og uttanhýsis próvdøming.

E		ÚTBÚGVINGARFÆRLEIKAR
1	ALMENNIR FÆRLEIKAR	<p>Akademiskt arbeirðslag: Arbeirða á einum víðkaðum støði, t.e. sjálvstøðugt kunna problematisera, víðgera, greina og tulka spurdómar innan egið fakøki; at meta og brúka vísindalig ástøði og háttaløg, ið verða nýtt á fakøkinum fyri at koma fram til nýggja vitan og niðurstøðu.</p> <p>Kritiskir og sjálvkritiskir færleikar: Staðfesta og orða ein spurdóm, víðgera spurdómin við at nýta viðkomandi vísindaliga vitan/dáta og háttaløg og koma fram til sjálvstøðuga, kritiska støðutakan og leiðslu á virkisøkinum.</p> <p>Málsligir færleikar: Orða seg nágreiniliga bæði munnliga og skrivliga; skilja og nýta vísindaligt mál á masterstigi.</p> <p>Samskiftisfærleikar: Samskifta í hóskaði samsvari við samskiftisstøðuna (óformliga, formliga, vísindaliga), herundir eisini miðla nýggja vitan bæði munnliga og skrivliga í plenum eins og í minni forum.</p> <p>Toymis-arbeirðslag: Arbeirða munadygt sum partur av einum bólkum og einum fjølbroyttum toymi, nýta hegna at loysa trupulleikar til at granska ymiskar hugsaðar hendingagongdir.</p> <p>Sjálvstøðugt arbeirðslag: Samskipa kompleksar lutir, samantvinna úrslit av ymiskum kanninum og greiningum og skipa arbeirðið við neyvum atlitum at evnis- og tíðaravmarking.</p>
2	FAKLIGIR FÆRLEIKAR	<p>Fólkaheilsuvísindi: Megna at grunda heilsuvísindi sum eina tvørfakliga vísindagrein, sum krevur innlit í heilsu og heilsutrupulleikar út frá bæði einum individuellum, samfelagsligum og fakligum sjónarhorni.</p> <p>Analytisk evnir: Duga at greina og meta fyribrigði innan heilsu og orða hættir at menna egið fakøki.</p> <p>Sjálvstøðugar avgerðir: Megna at nýta granskingarhegna og vísindaliga vitan/dáta munadygt og grundað á etisk umhugsni; duga at sniðgeva, menna og meta um menningarætlanir og granskingarverkætlanir, grundaðar á skikkað háttaløg og haldgóða vísindaliga próvførslu.</p> <p>Leiða og samstarva: Fær/ur fyri við servitan í heilsuvísindum at samstarva við einstaklingar, í toymum og við aðrar fakbólkar við atlitum at heilsu og heilsufrøðiligum tiltökum.</p> <p>Meta og menna: Fær/ur fyri at meta um og áseta dygd og trygd í víðgerð og røkt, at búgva til, seta í verk og meta um heilsupolitikk og –tiltøk/skipanir; at fyrireika, seta í verk og meta um heilsufremjandi átøk.</p>
F		LÆRUÚRTØKUR
		<p>Eftir loknan lestur skal tann lesandi vera fær/ur fyri at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • greiða frá fólkaheilsuvísindum sum tvørvísindaligt fakøki. • greina samspælið millum samfelagslig víðurskifti og heilsu. • greina høvuðstættir og avbjóðingar í fólkaheilsuvísindum bæði í tjóða og altjóða høpi.

• meta um granskingarúrslit úr vísindaligum kanningum í heilsu, herundir fólkaheilsu, heilsufremjan og fyrirbygging.   • nýta ástæði og háttalög á eignum fakæki.   • nýta og meta um vísindalig háttalög innan heilsugransking.   • lýsa mál úr fleiri sjónarhornum, greina og seta fram týðandi vitan um egið fakæki og evni.   • greina rák í tíðini, sum kunnu elva til heilsuligar trupulleikar hjá tí einstaka, hjá bólkum og sum kunnu hava týdning fyri samfelagið sum heild.   • miðla og kjakast um gransking og granskingargrunndaða vitan í fólkaheilsuvísindi út frá kritiskari stöðutakan til hesa vitan.   • megna at sameina vitan á einum fólkaheilsuvísindaligum øki, seta fram spurdóm og seta í verk kanning at koma fram til úrslit, ið svara hesum spurdómi og gera niðurstøðu í ritgerð á høgum fakligum stigi.